

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30546,Potyczka-pod-Lipinkami-3-czerwca-1946-r.html
25.04.2024, 07:30

Potyczka pod Lipinkami 3 czerwca 1946 r.

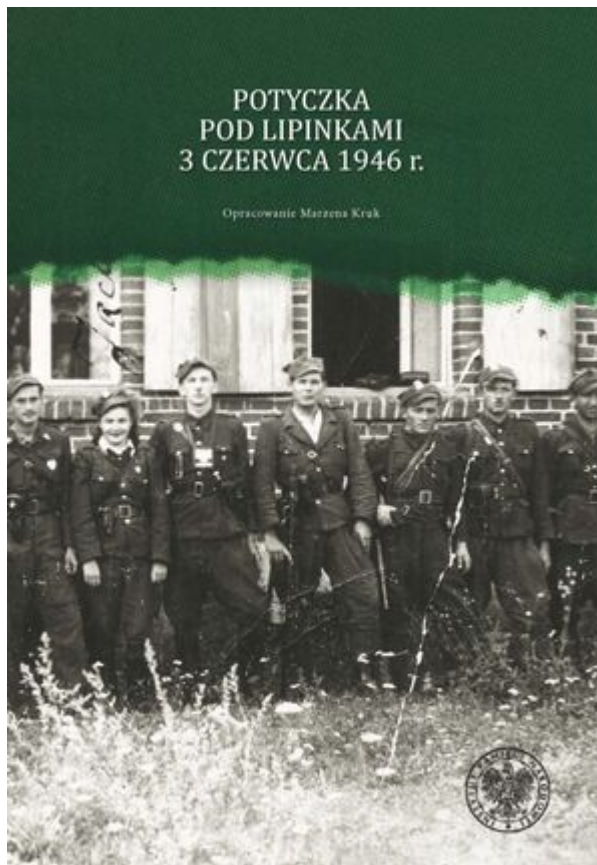
Potyczka pod Lipinkami 3 czerwca 1946 r., opracowanie Marzena Kruk, Gdańsk 2013, 48 s.

Nakład wyczerpany

Publikacja jest kolejną próbą przywrócenia pamięci o zapomnianych, przez dziesięciolecia szkalowanych, żołnierzach zbrojnego podziemia niepodległościowego, którzy kontynuowali walkę o niepodległość po 1945 r. na Pomorzu (zob. [„Jeden z wyklętych...”](#) oraz [„Za świętą sprawę...”](#)).

W opracowaniu zwrócono uwagę na praktycznie nieznanе wydarzenie, jakie miało miejsce 3 czerwca 1946 r. na skraju wsi Lipinki (gmina Warlubie, powiat świecki, woj. kujawsko-pomorskie). Tego dnia oddział partyzantów Władysława Chelińskiego „Małego” zaatakował grupę funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w celu odbicia aresztowanych mieszkańców Lipinek, m.in. miejscowego proboszcza i dowódcę oddziału partyzanckiego, leśniczego Jana Sikorskiego „Wilka”. W potyczce zginął Sikorski, a także pięciu funkcjonariuszy, w tym dowódca Grupy Operacyjnej MO/UB.

Jak pisze we wstępie Marzena Kruk, autorka opracowania, *w 1958 roku funkcjonariuszom, którzy zginęli w walce z partyzantami, ufundowano w Lipinkach pomnik. Do 1990 r. regularnie odbywały się tam uroczystości mające na celu «upamiętnienie bohaterskiej walki z reakcyjnym podziemiem i bandami».* Jeśli w ogóle mówiono o Janie Sikorskim, partyzantach i ich pomocnikach, to tylko jako bandytach. W 1996 r. zmieniono tablicę na pomniku, a naprzeciw umieszczono symboliczny nagrobek Jana Sikorskiego. Niestety wciąż niewiele osób wie, co tak naprawdę zdarzyło się w 1946 r. na drodze z Lipinek do Osia. Wielu nadal uważa, że funkcjonariusze UB i milicjanci zginęli w walce z bandytami. Naszym obowiązkiem jest nie tylko przywrócić pamięć o bohaterach takich jak Jan Sikorski, ale także zadbać o należne im miejsce w szeregach niezłomnych – tych, którzy do końca

walczyli o wolność ojczyzny.

Czytelnik znajdzie w wydawnictwie nie tylko opis samej potyczki, ale też szerszy kontekst postawy mieszkańców Lipinek i okolic, sprzeciwiających się „władzy ludowej” w pierwszych powojennych latach. Oprócz powyższego zamieszczone zostały trzy teksty poświęcone wybranym postaciom oraz wywiad z siostrą Jana Sikorskiego „Wilką”, Teresą Czartoryską. Całość uzupełnia aneks zdjęciowy.

Publikacja jest 33 tomem wydanym w ramach oddziałowej serii wydawniczej gdańskiego oddziału IPN.

SPIS TREŚCI

Wstęp (Marzena Kruk)

Marzena Kruk – *Księża Sylwestra Kończala potyczki z bezpieczeńką. Przyczynek do badań nad zagadnieniem stosunku ludności pomorskiej do „władzy ludowej”*

Kazimierz Krajewski – *Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka”*

Marzena Kruk – *Jan Sikorski „Wilk”*

Marzena Kruk – *Władysława Żórawska „Wanda”*

Tadeusz Chrzanowski – *Nie można było inaczej. Wywiad z Teresą Czartoryską*

Aneks zdjęciowy

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)